

Det ydre indefra

BØGER

Mogens Pahuus: "Povl Christensen - Grafiker og illustratør".

★★★★☆

Grafik og tryk i kunsten er i stærk fremgang lige nu, især blandt yngre kunstnere, der ser mulighederne i det meget demokratiske udtryk, da det er billigt og skaber en større udbredelse og dermed kontakt mellem kunstneren og publikum.

Og i Danmark er der en lang og flot tradition for netop grafikken og derunder også bogillustrationer.

Fra Valdemar Andersen til Axel Salto, over Jane Muus og Aksel Jørgensen, som i øvrigt var en af Povl Christensens lærere på akademiet. Og Fra Svend S til Ib Spang Olsen, med Storm P ind imellem.

Og her iblandt også Povl Christensen (1909-1977), der stod bag mere end hundrede udgivelser af danske klassiske værker som Saxo, Leonora Christine, Holberg, Kingo, Brorson, Blicher, H. C. Andersen, Heiberg, Kaj Munk og Tom Kristensen. Og udenlandske som Shakespeare.

Han er en af de helt store grafikere herhjemme, og Mogens Pahuus giver med denne fine fremstilling et godt og grundigt indblik i Christensens arbejder, der rummer en tolkning af de litterære værker og af deres livsforståelse.

Og på denne måde har fokus på samspillet mellem litteratur og billedkunst. Illustrationskunst er, ifølge et citat af Povl Christensen selv:

"At give udtryk for denne ydre virkelighed indefra. Den giver derfor altid sande vidnesbyrd om forholdet mellem den menneskelige sansning og den ydre tilværelse. Sådan åbner den stadig vej for nye erkendelser, både hos udøveren og den iagttager, der vil åb-

ne sit sind."

Det er præcis det, som filosofen Pahuus får lukket op for i denne flotte udgivelse, der er trykt på et papir, som gengiver grafikken, så den både kan ses og fornemmes.

Blicher har Christensen illustreret flest gange, og et helt kapitel i bogen handler om netop disse arbejder. Især gennemgås "En landsbydegns dagbog", hvis handling kan summeres op til: kærligheden, tabet, døden og resignationen.

Hans arbejder med H. C. Andersen, Kingo, Brorson, Holberg, Kaj Munk og Tom Kristensen bliver også behandlet. Man aner en vis melankolsk tone i de fleste af de bøger, Christensen kastede sig over. Ligesom den sort/hvide streg er med til at fuldende denne følelse.

Det sker også i illustrationerne til Leonora Christines: "Jammers Minde", med et grotesk persongalleri af rå og ondskabsfulde mennesker omkring hende.

Christensen var realist og skildrede tidens vilkår, men var ikke direkte samfundskritisk i sine skildringer.

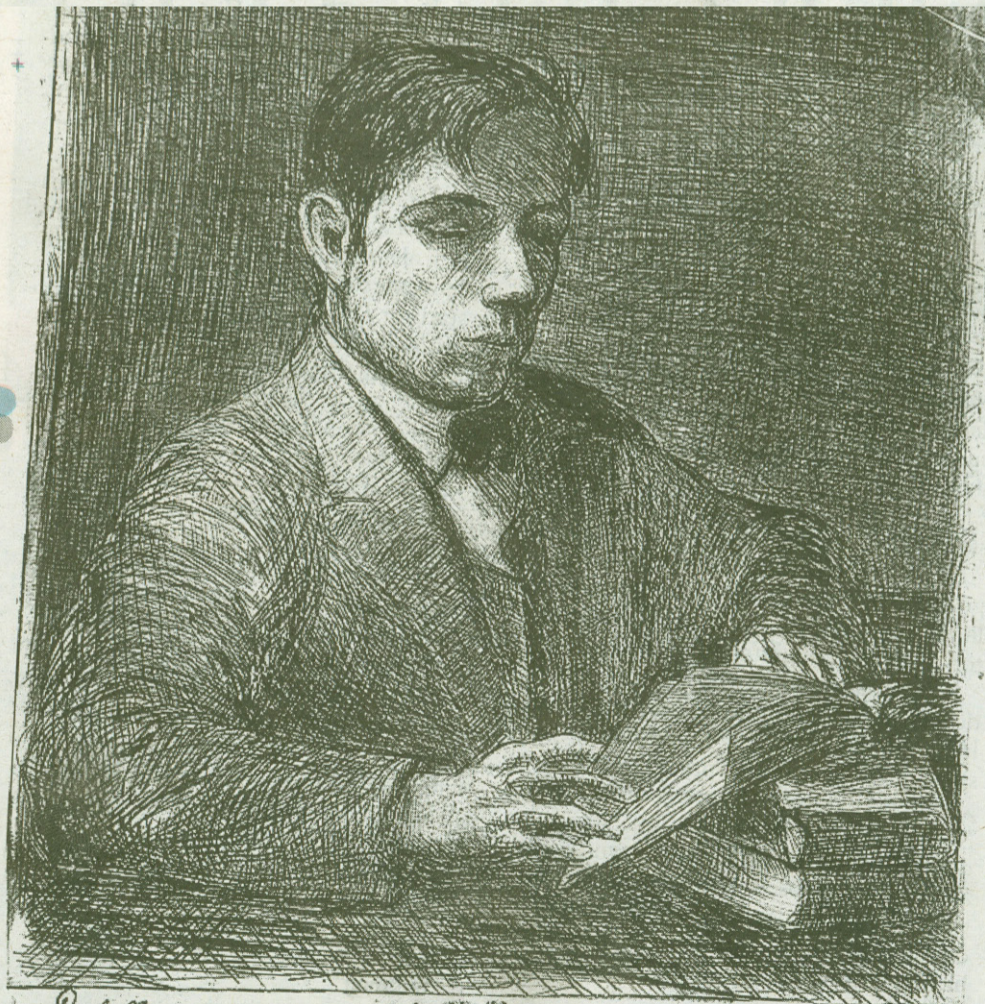
I sin grafik, både den, der var bundet i en bogopgave, og den frie, for egen fornøjelses skyld, søgte han det evigt menneskelige og det realistiske, med et eksistentielt perspektiv, der gælder menneskelivet til alle tider.

Pahuus' bog er både underholdende lystlæsning og rigtig god at få forstand af.

Troels Laursen
kultur@nordjyske.dk

■ Mogens Pahuus: "Povl Christensen - Grafiker og illustratør".

110 sider, rigt illustreret, 200 kroner
Aalborg Universitetsforlag.

Povl Christensen læste for at finde "udtryk for den ydre virkelighed indefra". Når hans illustrationskunst er bedst, åbner den for nye erkendelser, både hos kunstner og betragter.

Amler på stranden. Saxo's forlæg til Shakespeares Hamlet, har det tungsindige og tøvende over sig. De s/h streger understreger følelserne i fortællingens ord.

Goethe: "Faust - Mefisto", træsnit, er ét af Povl Christensens hovedværker: Han lavede 47 illustrationer til Goethes Faust. Mefisto er her en blanding af et menneske og et insekt.

Povl Christensens illustrationer til Leonora Christines: "Jammers Minde", byder på et stort og grotesk galleri af rå og ondskabsfulde mennesker.